

Nr 52.

Ankom till riksdagens kansli den 10 juli 1914 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter från Hunnelundstorp under Visborgs kungsladugård i Gottlands län.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 12 juni 1914 avlåten, till jordbruksutskottet för förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 130, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att tre med litt. A, B och C betecknade lägenheter må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från $\frac{9}{32}$ mantal Hunnelundstorp under Visborgs kungsladugård i Gottlands län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag meddelade närmare bestämmelser i fråga om tillämpningen av berörda grunder.

I detta ärende har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Vid en år 1913 verkställd uppskattning för uppgörande av förslag till förnyad utarrendering från den 14 mars 1915 av den nu för mer än 600 kronor utarrenderade lotten nr 1 av Visborgs kungsladugård om tillhoppa $1\frac{11}{32}$ mantal å Visby stads område och i Västerhejde socken av Gottlands län med förra hospitalslägenheten Kohagen nr 1 å stadens område har förslag väckts om försäljning av egnahemslägenheter från kungsladugårdens i Västerhejde socken belägna skifte Hunnelundstorp

om $\frac{9}{32}$ mantal. I skrivelse den 29 april 1914 har domänstyrelsen underställt detta ärende Kungl. Maj:ts prövning samt därvid överlämnat ärendet rörande handlingar, däribland en av extra lantmätaren Erik Waldenström år 1911 upprättad karta över Hunnelundstorp med beskrivning.

Av handlingarna i ämnet inhämtas följande:

Lotten nr 1 av Visborgs kungsladugård med Kohagen består av två sammanhängande skiften, åtskilda av det till Skogsholms kronopark hörande Vibleskiftet. Det ena av dessa skiften består av $1\frac{1}{16}$ mantal av kungsladugården jämte Kohagen, belägna å stadens område. Det andra skiftet utgöres av ovannämnda $\frac{9}{32}$ mantal Hunnelundstorp i Västerhejde socken. Hunnelundstorp, som är beläget 0.5 mil från Visby, har en areal av 52 hektar 16 ar, därav 22 hektar 95 ar tomt och åker, 3 hektar 63 ar äng samt 25 hektar 58 ar skogsmark. Inägorna brukas för närvarande i fyra delar, en av G. Othberg, en av J. Olsson, vilka båda äga boningshus å lägenheterna, en av Anton Jakobsson samt en av Alfred Weström och Adolf Bäckström. De fyra förstnämnda hava anmält, att de önska förvärva lägenheter från skiftet till egna hem.

Uppskattningsmännen, som ansett skiftets skogsmark böra införlivas med Skogsholms kronopark, hava föreslagit, att inägorna med tillägg av ägofiguren å Waldenströms karta nr 67 om 81 ar skogsmark, måtte uppdelas i fyra lägenheter, litt. A, B, C och D, på sätt å Waldenströms karta blivit utmärkt.

Jägmästaren i Gottlands revir har anfört, att han helst föresloge, att hela Hunnelundstorp måtte bibehållas i kronans ägo och ställas under skogsstaten för att förenas med Skogsholms kronopark. Dels vore nämligen torpen behövligen till dagsverkare vid kronoparken, dels skulle, ifall inägorna såldes för sig, skogsskiftet få en mycket oformlig ägofigur med betungande hägnadskostnader. Åtminstone ville jägmästaren på det livligaste förorda, att de närmast skogen liggande inägorna icke såldes.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet har anslutit sig till jägmästarens sistnämnda förslag.

På grund av vad sålunda anförts anhöll domänstyrelsen hos Kungl. Maj:ts befallningshavande om uppgörande av nytt förslag till försäljning av lägenheter från skiftet förslagsvis med den gräns mot kronans behållna del av skiftet, som å Waldenströms karta utmärktes med blyerts, numera betecknad med I, II, III, IV.

Därefter uppgjorde på uppdrag av länsstyrelsen distriktslantmätaren H. Nyman nytt delningsförslag, enligt vilket med den av domänstyrelsen föreslagna gränsen mot kronoparken tre lägenheter skulle säljas, varav en, litt. A, till Othberg och en, litt. B, till Olsson. Sedan förslaget

överlämnats till arrendeuppskattningsmännen, hava Othberg och Olsson satts i tillfälle att yttra sig över förslaget och dessa hava då anhållit, att gränsen mellan lägenheterna litt. A och B måtte fastställas, icke såsom Nyman föreslagit, till den heldragna röda linjen å kartan, betecknad c—d, utan till den korsade heldragna röda linjen a—b å kartan. Då avsikten vore att bereda Othberg och Olsson tillfälle att förvärva egna hem, hava uppskattningsmännen ansett hänsyn böra tagas till deras nyssnämnda framställning. Den tredje lägenheten, litt. C, obebbyggd, hava uppskattningsmännen ansett böra säljas till brukaren Anton Jakobsson.

Lägenheten litt. A, med gränslinjen a—b, består av ägofigurerna nr 22—30 och delar av nr 19, 20, 21, 31, 37, 38, 39, 40, 41 och 67 samt har en areal av 4 hektar 24.5 ar och är saluvärderad till 1,737 kronor.

Lägenheten litt. B, med samma gränslinje a—b, omfattar ägofigurerna 32—36 och 43—48 samt delar av nr 31, 37, 38, 39, 40, 41 och 42 samt har en areal av 6 hektar 18.5 ar och har åsatts ett saluvärde av 3,015 kronor.

Lägenheten litt. C omfattar ägofigurerna nr 49, 51, 53 och 54 samt delar av nr 50, 52, 55 och 56 samt har en areal av 4 hektar 82.3 ar och är saluvärderad till 2,411 kronor.

Domänstyrelsen har biträtt uppskattningsmännens förslag om avskiljande av lägenheterna litt. A och B från varandra med gränslinjen a—b. Något skäl att tillerkänna Anton Jakobsson rätt att lösa lägenheten litt. C mot åsatt saluvärde har styrelsen icke ansett föreligga, då sådan förmån icke kunde beredas samtliga nuvarande brukare av Hunnelundstorp.

För egen del instämmer jag med domänstyrelsen.»

Utskottet, som icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 juli 1914.

På jordbruksutskottets vägnar:
D. PERSSON i Tällberg.

Närvarande: se utlåtande nr 57.
